

## Hyvinvointilautakunta 2024

### Hyvinvoinnin palvelualue

#### Hyvinvointilautakunnan kokoonpano

Vepsäläinen Jarmo	Puheenjohtaja	hvj	Agonen Elina
Pitkänen Tiina	varapuheenjohtaja	hvj	Kallinen Katri
Flogny Darja	jäsen	hvj	Saarelainen Juha
Hyykky Jari	jäsen	hvj	Kähkölä Hanna
Korhonen Mirva	jäsen	hvj	Vartiainen Tapio
Miettinen Jari	jäsen	hvj	Hiltunen Senja
Nenonen Reetta	jäsen	hvj	Båge Tommi
Pakarinen Sami	jäsen	hvj	Parkkonen Heli
Pehkonen Annika (13.5.2024 asti)	jäsen	hvj	Ryynänen Leo
Renata Gogola-Tolvanen (27.5.2024 -)	jäsen		

#### Tilivelvolliset viranhaltijat

Nevalainen Virpi K.	hyvinvointijohtaja
Gröhn Jenna	varhaiskasvatuspäällikkö
Nevalainen Virpi	perusopetuksen rehtori
Kutvonen Niina	vs. perusopetuksen rehtori 12.8.-31.12.2024
Niskanen Anne	hyvinvointipäällikkö
Leinonen Joonas	lukion ja kansalaisopiston rehtori

## Hyvinvointipalvelujen toimintakertomus 2024

### Hyvinvoinnin palvelualue

Hyvinvoinnin palvelualueetta johtaa hyvinvointijohtaja. Palvelualue jakaantuu seitsemään vastuualueeseen; hallintopalvelut, varhaiskasvatus, kirjasto- ja kulttuuripalvelut, esi- ja perusopetus, lukiokoulutus, kansalaisopisto ja liikunta- ja nuorisopalvelut. Vastuualueiden toiminnasta ja taloudesta vastaavat vastuualuepäälliköt.

Hyvinvoinnin palvelualueen toimintatuotot ylittyivät lähes 7 %. Myyntituotot sekä tuet ja saadut avustukset olivat arvioitua suuremmat. Toimintakulujen osalta toteuma oli 95 %. Tämä johtui mm. jo vuoden 2024 puolella tehtyjen toiminnan tasapainottamistoimenpiteiden vaikutuksesta. Vapautuvia tehtäviä jätettiin suunnitellusti täyttämättä, sijaisten käyttöä vähennettiin, resursseja tiivistettiin, ostopalveluja jätettiin käyttämättä.

## Hyvinvointilautakunta yhteensä

40 HYVINVOINTILAUTAKUNTA TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	350 712	0	350 712	383 854	33 142	9,45%	109,45%	293 928	30,59%	293 928
320 MAKSUTUOTOT	180 432	0	180 432	164 887	-15 545	-8,62%	91,38%	162 805	1,28%	162 805
330 TUET JA AVUSTUKSET	170 469	0	170 469	196 715	26 246	15,4%	115,4%	228 607	-13,95%	228 607
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	5 194	0	5 194	9 685	4 491	86,46%	186,46%	7 909	22,44%	7 909
YHTEENSÄ	706 807	0	706 807	755 140	48 333	6,84%	106,84%	693 250	8,93%	693 250

40 HYVINVOINTILAUTAKUNTA TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-4 184 230	0	-4 184 230	-4 047 308	136 922	3,27%	96,73%	-4 159 358	-2,69%	-4 159 358
401 HENKILÖSIVUKULUT	-1 013 460	0	-1 013 460	-907 762	105 698	10,43%	89,57%	-968 010	-6,22%	-968 010
430 PALVELUJEN OSTOT	-3 003 030	0	-3 003 030	-2 945 170	57 860	1,93%	98,07%	-3 101 916	-5,05%	-3 101 916
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-265 693	0	-265 693	-212 450	53 243	20,04%	79,96%	-237 914	-10,7%	-237 914
470 AVUSTUKSET	-148 000	0	-148 000	-116 273	31 727	21,44%	78,56%	-122 703	-5,24%	-122 703
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-1 212 480	0	-1 212 480	-1 091 467	121 013	9,98%	90,02%	-1 376 683	-20,72%	-1 376 683
YHTEENSÄ	-9 826 893	0	-9 826 893	-9 320 429	506 464	5,15%	94,85%	-9 966 584	-6,48%	-9 966 584
TOIMINTAKATE	-9 120 086	0	-9 120 086	-8 565 289	554 797	6,08%	93,92%	-9 273 334	-7,64%	-9 273 334

## Vuoden 2024 toiminnalliset tavoitteet

Strateginen painopiste: Hyvinvoinnin edistäminen		
Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Koulussa ja varhaiskasvatuksessa tarjottavalla ruualla tuetaan lasten ja nuorten terveellisiä ruokatottumuksia	Koulussa ja varhaiskasvatuksessa tarjottava ruoka on vuodesta 2024 alkaen Valtion ravitsemusneuvottelukunnan (VRN:n) ravitsemussuosituksen mukainen kaikilta osin	Varhaiskasvatus ja opetus
<p><b>Tavoitteen toteutuma:</b></p> <p>Varhaiskasvatuksessa ja esi-, perus- ja lukio-opetuksessa tarjottava ruoka on ravitsemus- ja kouluruokasuositusten mukaista. Varhaiskasvatuksessa on kiinnitetty huomiota ruokakasvatukseen ja päivitetty käytänteitä. Ruokapalvelujen tuottama kouluruoka sai Kouluruokaruokadiplomin, joka on Ammattiopistoissa ry:n koululle myöntämä tunnustus ravitsemuksellisesti, kasvatuksellisesti ja ekologisesti kestävän kouluruokailun edistämisestä.</p> <p>Koulukeskuksessa on ollut tarjolla maksuton monipuolinen välipala kaikille oppilaille ja opiskelijoille.</p> <p>Varhaiskasvatus ja esi- ja perusopetus ovat mukana ruokakasvatuksen pyöreä pöytä -toimintamallin luomisessa. Sillä luodaan konkreettisia askelia ja suuntaviivoja kunnan yhteiselle ruokakasvatustyölle yhdessä muiden toimijoiden kanssa (Tervettä kasvua -hanke). Hankkeen myötä kehitetään suunnitelmallista ruokakasvatusta Juuan kasvatus- ja koulutuspalveluissa ja tuodaan käytännöt näkyviin eri suunnitelmiin.</p>		

<p>Pienimuotoinen ruokakasvatuksen työryhmä aloitti toimintansa Pohjois-Karjalan kansanterveyden keskuksen tuella. Ruokakasvatukseen on luotu vuosittaiset suunnitelmat varhaiskasvatukseen sekä perusopetukseen.</p> <p>Kodin ja koulun päivässä 27.9.2024 ruokakasvatus oli vahvasti näkyvillä hanketoimijoiden avulla. Syksyllä varhaiskasvatus osallistui kodin ja koulun päivään tuomalla muutamia rastipisteitä päiväkodille.</p>		
Lasten harrastamista ja osallistumista tuetaan	Koulun kerhotoiminta on monipuolistunut ja siihen osallistuminen on lisääntynyt. Mittarina osallistujamäärä suhteessa vuoteen 2023.	Hyvinvointipalvelut
<p><b>Tavoitteen toteutuma:</b> Koulun kerhotoiminnassa on osallistujista ollut alakoululaisia 884 ja yläkoululaisia 336, yhteensä 1220. Osallistujia v. 2023 yhteensä 1632 (1502 alakoululaista ja 130 yläkoululaista).</p>		
Jokaisella kuntalaisella on mahdollisuus liikkumiseen	<p>Liikkuva koulu -malli toimii aktiivisesti. Mittarina liikunnallisten tuokioiden ja tapahtumien määrä.</p> <p>Soveltavaa liikuntaa (henkilöille, joilla vamma, sairaus, toimintakyvyn heikentyminen tai sosiaalisen tilanne vaatii soveltamista tai erityisosaamista liikunnassa) tarjolla. Mittarina osallistujamäärä.</p> <p>Kunta tarjoaa mahdollisuuden yksilölliseen liikuntaneuvontaan ja tiedottaa siitä aktiivisesti. Mittarina neuvonnassa käyneiden määrä suhteessa talousarviovuoteen 2023.</p>	Hyvinvointipääällikkö
<p>Tavoitteen toteutuma: Liikkuva koulu -malliin on saatu avustusta menneinä vuosina, mutta malli ei ole tällä hetkellä aktiivisesti toiminnassa. Rahoitusta ei haettu vuodelle 2024. Liikuntapalvelut ja perusopetus ovat tehneet muutoin yhteistyötä mm. jalkauttamalla välituntiliikuntaa sekä järjestämällä erilaisia teemapäiviä yhdessä.</p> <p>Vuoden 2024 aikana soveltavaa liikuntaa tarjottiin aiempaa enemmän ja kokeilujen kautta osa ryhmistä jäi edelleen toimimaan. Viikoittain kokoontuu esimerkiksi rollaattorikerho, seniorikuntosali sekä lasten sporttikerho. Nämä ovat tarkoitettu erityisesti sellaisille henkilöille, joilla ei ole muita harrastuksia tai olemassa olevat ryhmät eivät syystä tai toisesta ole kohderyhmälle sopivia. Hyvinvointialue on liikuntapalvelujen luonnollinen yhteistyökumppani soveltavan liikunnan sekä liikuntaneuvonnan prosessien kehittämisessä.</p> <p>Vuonna 2024 pidempiaikaisessa liikuntaneuvonnan yksilöllisessä prosessissa oli 27 asiakasta. Lisäksi lyhyempiä ns. kertaohjaustyyppejä liikuntaneuvonnan kohtaamisia oli noin 40 asiakkaan kanssa. Osa lyhemmistä kertaohjauksista on ollut esimerkiksi kuntosalin ja laitteiden esittelyä. (Vuonna 2023</p>		

vastaavat luvut olivat 12 asiakasta pitkässä liikuntaneuvontaprosessissa ja kertaohjausta annettiin 11 asiakkaalle.)

Varhaiskasvatuksessa liikutaan ja retkeillään viikoittain, talvella on hiihdetty ja luisteltu, sekä käyty liikuntasalilla kerran kahdessa viikossa. Pokali ry:n kanssa on järjestetty liikunnallinen vanhempainilta/kevättapahtuma, jossa huoltajille on annettu tietoa alle kouluikäisten liikunnasta. Syksyn liikuntasalivuorot toteutettiin eri kokoonpanoilla saaden uudenlaista yhteisöllisyyttä ja vuorovaikutusta toisten lapsiryhmien kanssa. Tehtiin syysretki Tamminiemen kodalle, jossa lapset pääsivät liikkumaan luonnossa kaikessa rauhassa ja ympäristöä tutkien. Päiväkotien piharemontit valmistuivat ja lasten omaehtoinen liikkuminen on lisääntynyt mm. uuden kiipeilytelineen myötä.

Perusopetuksessa kaikki välitunnit vietetään ulkona monipuolisella välituntialueella, mikä ohjaa lapsia ja nuoria oma-aloitteeseen liikkumiseen. Esi- ja lukio-opetuksessa liikunnan oppitunneilla toteutetaan tuntijakoa ja opetussuunnitelmien tavoitteita ja sisältöjä liikunnalliseen elämäntapaan ohjaamisessa.

Kunnan järjestämien ikäihmisten palvelujen suunnitelmallinen kehittäminen aloitetaan yhteistyössä ikääntyvien kuntalaisten kanssa	Ikäihmisille järjestettävistä toimista erillinen toimenpideohjelma valmis	hyvinvointijohtaja ja -päällikkö
---	---	----------------------------------

**Tavoitteen toteutuma:**  
Ikääntyneiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitelman työstäminen aloitettu vuonna 2024. Keskusteluja käyty erityisryhmien neuvoston kanssa. Suunnitelma valmistuu yhtä aikaa hyvinvointisuunnitelman 2025-2028 kanssa.

Kulttuuripalveluja on tarjolla kaikenikäisille ja koko kunnan alueella kylissä ja tapahtumissa on huomioitu Juuan paikallinen osaaminen ja perinne.	Tapahtuminen kokonaismäärä säilynyt ja niitä järjestetään yhteistyössä kylien kanssa kuitenkin vähintään 5 / vuosi	kulttuuripalvelut
---	--	-------------------

**Tavoitteen toteutuma:**  
Toteutunut 51 alle 18-vuotiaille suunnattua tilaisuutta. Tähän sisältyy esim. Kirjastopolku. 11 konserttia on toteutettu yhteistyössä Juuan kansalaisopiston kanssa ja seitsemän tapahtumaa on viety kylätaloille. 14 kertaa on kunnan ulkopuolinen toimija toteuttanut tilaisuutensa kirjastorakennuksessa. Hyvinvointialueen toimipisteisiin on toteutettu 15 konserttia. Loput 39 tapahtumaa sisältävät mm. lukupiirit ja kolme teatterinäytöstä. Tapahtumien määrä verrattuna vuoden takaiseen ajankohtaan on sama eli 137 kpl. Tilaisuuksiin osallistuneiden määrä on 5509 henkilöä, kun se vuosi sitten oli 5129 hlö. Osallistujien määrä / tapahtuma on noussut yli 7 prosenttia.

**Strateginen painopiste:** Osallisuus ja viestintä

Toiminnallinen tavoite	Mittari ja tavoitetaso	Vastuuyksikkö
Toiminnassa painotetaan yksinäisyyden ehkäisemistä viestinnällä ja eri palveluilla. Teema otetaan esille eri yhteyksissä ja tapahtumissa.	Kunta torjuu yksinäisyyttä yhteistyökumppaneiden kanssa ja järjestää yhteisiä kampanjoita. Mittarina tapahtumien, kampanjoiden ja viestinnän määrä.	Hyvinvointipalvelut

**Tavoitteen toteutuma:**  
Liikuntapalvelujen ja Kohtaamispaikka Ellinkulman kanssa yhteistyössä on jatkettu mm. Ulkoiluystävätoimintaa sekä toteutettu monia erilaisia teema- ja retkipäiviä. Liikuntapalveluista

koordinoitiin monialaisia harrastemessuja ja messut toteutuivat elokuun lopussa. Messuilla tavoitettiin vajaat 100 kävijää.

Nuorisopalveluissa toimintaan on tavoitettu uusia nuoria erilaisten kokeilujen kautta ja esimerkiksi kesän avajaisissa nuorisotyöntekijä kutsui mukaan erityisesti nuoria, joilla ei ole omaa kaveria. Koululla tehtävän nuorisotyön avulla on tavoitettu entistä useammin myös yksinäisiä nuoria ja toiminnan avulla on saatu nuoria mukaan myös koulun ulkopuolisiin nuorten toimintoihin.

Varhaiskasvatuksessa on aloitettu yhteistyö Ellinkulman kanssa järjestämällä leikkihetki kerran kuukaudessa. Kevään aikana lapsiryhmä kävi laulamassa asumisyksikkö Kielossa. Uusia yhteistyömuotoja on esim. Vanhusten viikon huomioiminen toiminnassa. Joulukuussa toteutettiin yhdessä esikoululaisten kanssa jouluihin lasten töiden ikkunanäyttely Ellinkulmalla.

Kunnan järjestöyhteistyörakenteet ovat selkeitä	Järjestöyhteistyöasiakirja tehty ja hyväksytty.	Hyvinvointijohtaja ja hyvinvointipäällikkö
---	---	--

**Tavoitteen toteutuma:**

Järjestöyhteistyöasiakirja on esitelty ja hyväksytty hyvinvointilautakunnassa 17.12.2024 § 65.

<b>Strateginen painopiste:</b> Vastuullisuus		
<b>Toiminnallinen tavoite</b>	<b>Mittari ja tavoitetaso</b>	<b>Vastuuyksikkö</b>
Toiminnan laajuus sekä resurssointi on mitoitettu huomioiden väestökehitys ja tarve	Toiminnan ja talouden tasapainottamissuunnitelma tehty vuosille 2025–2026	Hyvinvointilautakunta
<b>Tavoitteen toteutuma:</b>		
Toimintakauden suunnittelutyössä on huomioitu talousarvioraami, luontainen henkilötöyvuosien määrän väheneminen ja ennakoiva kustannustehokkuus. Talouden tasapainottaminen seuraaville vuosille on aloitettu. Yksiköissä tarkastellaan meno- ja tulokehitystä ja toimintaa suunnitellaan tulevaa palveluntarvetta vastaavaksi. Kunnanhallituksen antama raami käyttömenojen vähentämisessä 3 % on toteutettu hyvinvointilautakunnalle esiteltävässä talousarviossa 2025.		

## 4000 Hallinto- ja tukipalvelut

### Hyvinvoinnin hallintopalvelut (tulosityksikkö)

Hyvinvointipalvelujen yhteiset hallintopalvelut sisältävät luottamushenkilötoiminnan hyvinvointilautakunnassa sekä palvelualueen hallinto- ja toimistopalvelut. Myös kunnan jakamat hyvinvoinnin avustukset kuuluvat tälle alueelle.

Hyvinvointipalvelujen hallintoon on sisällytetty hyvinvointijohtajan, hyvinvointipäällikön sekä 1,6 hallintosihteerin palkkamenot. Nämä kustannukset on jaettu hyvinvointipalvelujen vastuualueille hallintokuluina. Näiden kulujen jakoa on kuitenkin jatkossa tarkoituksenmukaista muuttaa siten, että jaettavina hallintokuluina ovat ainoastaan hyvinvointijohtajan ja 1 hallintosihteerin palkkamenot. Hyvinvointipäällikön palkkakustannukset jaetaan liikunta- ja nuorisopalvelujen vastuualueelle sekä ensi vuonna erikseen kirjattavalle hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kustannuspaikalle. 0,6 hallintosihteerin

kustannus on tarkoituksenmukaista kirjata esi- ja perusopetuksen sekä lukion vastuualueille, koska kustannus kohdistuu pääsääntöisesti koulukuljetuksiin. Tällä jaolla nyt kaikille vastuualueille jaettava kustannus jakaantuu jatkossa tarkoituksenmukaisemmin oikeille vastuualueille.

#### 4000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	276 410	0	276 410	292 114	15 704	5,68%	105,68%	183 382	59,29%	183 382
330 TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	1 161	1 161			1 479	-21,48%	1 479
YHTEENSÄ	276 410	0	276 410	293 275	16 865	6,1%	106,1%	184 861	58,65%	184 861

#### 4000 HALLINTO- JA TUKIPALVELUT

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-184 020	0	-184 020	-194 429	-10 409	-5,66%	105,66%	-115 936	67,7%	-115 936
401 HENKILÖSIVUKULUT	-43 880	0	-43 880	-43 055	825	1,88%	98,12%	-29 102	47,95%	-29 102
430 PALVELUJEN OSTOT	-36 330	0	-36 330	-42 551	-6 221	-17,12%	117,12%	-30 527	39,39%	-30 527
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 100	0	-3 100	-547	2 553	82,36%	17,64%	-1 276	-57,13%	-1 276
470 AVUSTUKSET	-65 000	0	-65 000	-39 119	25 881	39,82%	60,18%	-47 900	-18,33%	-47 900
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-7 830	0	-7 830	-12 250	-4 420	-56,45%	156,45%	-7 320	67,35%	-7 320
YHTEENSÄ	-340 160	0	-340 160	-331 951	8 209	2,41%	97,59%	-232 061	43,04%	-232 061
TOIMINTAKATE	-63 750	0	-63 750	-38 676	25 074	39,33%	60,67%	-47 200	-18,06%	-47 200

### 4055 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksessa luodaan perusta elinikäiselle oppimiselle. Varhaiskasvatus on lapsen oikeus ja sillä mahdollistetaan vanhempien työssäkäynti tai opiskelu. Se edistää lasten osallisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa tuetaan vanhempia heidän kasvatustehtävässään. Toimintamuotoina ovat päiväkotit, ryhmäperhepäivähoito ja perhepäivähoito.

Varhaiskasvatuspalveluja ja sen toimintamuotoja on ylläpidetty ja kehitetty kunnan eri alueilla. Henkilöstörakennetta on kehitetty vastaamaan olemassa olevaan hoidontarpeeseen kuitenkin huomioiden tuleva väestökehitys. Alkuvuodesta 2024 rekrytoitiin keskustan alueelle yksi perhepäivähoitaja helpottamaan päiväkotien ryhmien kokoa ja tuen tarpeiden toteutumista. Kesällä 2024 Ahmovaaran ryhmäperhepäivähoitoon rekrytoitiin kolmas hoitaja lapsimäärän kasvaessa yli 8. Vuoden lopussa lapsia oli Ahmovaaran varhaiskasvatuksessa 11 lasta. Hanketoiminnalla on mahdollistettu lisäresursseja vastaamaan lasten tuen tarpeisiin. Lieksan kanssa on tehty yhteistyötä Ahmovaaran ja Kolin alueiden osalta mm. loma-aikoina. Koulutusyhteistyötä on tehty Nurmeksien kaupungin varhaiskasvatuksen kanssa järjestämällä yhteinen leikkikoulutus keväällä 2024.

Varhaiskasvatuksen toimintatuotot ylittyivät yli odotusten. Tämä johtui mm. lapsimäärän kasvatusta varhaiskasvatuksessa, Lieksan kaupungin varhaiskasvatuksen tarpeesta Koli-Ahmovaaran suunnalla sekä valtion myöntämästä avustuksesta. Toimintamenot eivät toteutuneet suunnitellusti palkkojen osalta. Henkilöstöä ei rekrytoitu siinä määrin kuin oli arvioitu.

## 4055 VARHAISKASVATUS

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	400	0	400	500	100	25,0%	125,0%	900	-44,44%	900
320 MAKSUTUOTOT	38 412	0	38 412	47 146	8 734	22,74%	122,74%	36 766	28,23%	36 766
330 TUET JA AVUSTUKSET	20 000	0	20 000	44 124	24 124	120,62%	220,62%	46 747	-5,61%	46 747
YHTEENSÄ	58 812	0	58 812	91 770	32 958	56,04%	156,04%	84 414	8,71%	84 414

## 4055 VARHAISKASVATUS

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-870 300	0	-870 300	-787 750	82 550	9,49%	90,51%	-891 620	-11,65%	-891 620
401 HENKILÖSIVUKULUT	-215 180	0	-215 180	-202 746	12 434	5,78%	94,22%	-233 236	-13,07%	-233 236
430 PALVELUJEN OSTOT	-348 190	0	-348 190	-355 030	-6 840	-1,96%	101,96%	-367 029	-3,27%	-367 029
450 AINEET,TARVIKKEET JA TAVARAT	-13 070	0	-13 070	-9 173	3 897	29,82%	70,18%	-15 684	-41,51%	-15 684
470 AVUSTUKSET	-83 000	0	-83 000	-77 154	5 846	7,04%	92,96%	-74 803	3,14%	-74 803
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-159 347	0	-159 347	-145 477	13 870	8,7%	91,3%	-151 419	-3,92%	-151 419
YHTEENSÄ	-1 689 087	0	-1 689 087	-1 577 330	111 757	6,62%	93,38%	-1 733 790	-9,02%	-1 733 790
TOIMINTAKATE	-1 630 275	0	-1 630 275	-1 485 560	144 715	8,88%	91,12%	-1 649 377	-9,93%	-1 649 377

#### 4060 Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

Kunnankirjasto tuottaa kuntalaisille monipuolisia kirjasto- ja tietopalveluja välittämällä asiakkaille heidän eri tilanteissaan tarvitsemaa tallennettua tietoa, tarjoaa pääsyn tiedon lähteille ja opastaa informaation ja tiedon hallintaan. Kirjaston tilat ovat käytettävissä esim. etätyötiloina ja niitä tarjotaan myös tapahtumien järjestämiseen.

Lukemisen edistäminen säilyi painopistealueena. Sovellukset *Riveillä* (nuorten lukudiplomisovellus) ja *Sivulla* (suositteleva sovellus aikuisille) eivät toteutuneet, koska niiden toimintavarmuus ei ollut riittävän hyvä. Muu lukemisen edistämistyö toteutui suunnitellusti. Kirjastopolku toteutettiin pääosin ja painopisteenä olivat alakoululaiset. Henkilökunnan sisällöntuntemustaitoja on käytetty aikuisten lukuharrastuksen tukemiseksi. Lukupiiri ja kirjaston kotipalvelu ovat tavoittaneet lukevia aikuisia.

Kulttuuripalvelut edistävät kuntalaisten hyvinvointia. Kulttuuri-toiminnalla tarkoitetaan taiteen harjoittamista ja harrastamista, taiteellisten elämysten tarjoamista eri taidemuotojen vaihtoehdoista sekä paikallisen kulttuuriperinteen vaalimista yhteistyössä taiteilijoiden, kulttuurilaitosten ja yhteisöjen kanssa. Kulttuuripalveluissa jatkettiin tiivistä yhteistyötä koulujen, varhaiskasvatuksen, hoivakotien sekä muiden vapaa-aikapalvelujen toimijoiden kanssa. Kulttuuritapahtumia järjestettiin edellisen vuosien tavoin, myös kylillä. Monipuolisella tarjonnalla pyrittiin vastaamaan eri ikäisten kiinnostuksen kohteisiin.

Kirjasto- ja kulttuuripalvelujen toimintatuotot eivät täysin toteutuneet talousarvion mukaisesti. Vastuualueen toimintatuotoissa on kysymys niiden toteutuessaankin hyvin pienestä summasta. Toimintakulut jäivät selvästi alle varatun määrärahan, kokonaisuutena vastuualueen toimintakate oli selvästi positiivinen.

## 4060 KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
320 MAKSUTUOTOT	5 920	0	5 920	4 723	-1 197	-20,22%	79,78%	4 125	14,5%	4 125
330 TUET JA AVUSTUKSET	0	0	0	541	541			706	-23,35%	706
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	2 900	0	2 900	2 432	-468	-16,14%	83,86%	3 878	-37,29%	3 878
YHTEENSÄ	8 820	0	8 820	7 696	-1 124	-12,75%	87,25%	8 709	-11,63%	8 709

## 4060 KIRJASTO- JA KULTTUURIPALVELUT

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-144 380	0	-144 380	-141 697	2 683	1,86%	98,14%	-142 882	-0,83%	-142 882
401 HENKILÖSIVUKULUT	-36 780	0	-36 780	-36 694	86	0,23%	99,77%	-38 884	-5,63%	-38 884
430 PALVELUJEN OSTOT	-117 610	0	-117 610	-99 774	17 836	15,17%	84,83%	-113 416	-12,03%	-113 416
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-73 880	0	-73 880	-76 749	-2 869	-3,88%	103,88%	-70 704	8,55%	-70 704
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-42 570	0	-42 570	-36 774	5 796	13,62%	86,38%	-34 976	5,14%	-34 976
YHTEENSÄ	-415 220	0	-415 220	-391 688	23 532	5,67%	94,33%	-400 862	-2,29%	-400 862
TOIMINTAKATE	-406 400	0	-406 400	-383 992	22 408	5,51%	94,49%	-392 153	-2,08%	-392 153

## 4105 Esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetus antaa mahdollisuuden monipuoliseen kasvuun, oppimiseen ja terveen itsetunnon kehittymiseen, jotta oppilas voi hankkia elämässä ja jatko-opinnoissa tarvittavia tietoja, taitoja ja valmiuksia. Perusopetuksen koulut ovat oppimisympäristöjä, jotka toimivat oppilaittensa parhaaksi siten, että oppilaista kasvaa oppimishaluisia, vastuuntuntoisia, kansainvälisesti ajattelevia ja jatko-opinnoissaan menestyviä nuoria aikuisia.

Koulukeskuksen tiloja käytetty monipuolisesti esiopetuksesta lukioon. Perusopetuksen pedagogiikan ja toimintakulttuurin kehittämistä on jatkettu. Täydentäviä hankintoja on tehty oppimateriaalien ja kaluston osalta. Hanketoiminnalla on tarjottu lisätukea oppilaiden oppimiseen, harrastustoimintaan ja mahdollistettu lisähenkilöstön palkkaamista.

Esi- ja perusopetuksen vastualueen toimintatuotot eivät täysin toteutuneet ennakoitusti. Toimintamenot toteutuivat 326 000 euroa pienempänä kuin oli talousarvioon varattu. Tämä johtui mm. siitä, että ennakoivia talouden tasapainottamisen toimenpiteitä tehtiin kesken tilinpäätösvouden eli lukuvuoden alusta. Henkilöstörakenne- ja henkilöstön kokoaikaisuus eivät toteutuneet täysin talousarviosuunnitelman mukaisesti.

## 4105 ESI- JA PERUSOPETUS

TOIMINTATUOTOT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNITUTUOTOT	71 691	0	71 691	77 202	5 511	7,69%	107,69%	107 251	-28,02%	107 251
320 MAKSUTUOTOT	74 000	0	74 000	53 933	-20 067	-27,12%	72,88%	58 190	-7,32%	58 190
330 TUET JA AVUSTUKSET	74 000	0	74 000	77 604	3 604	4,87%	104,87%	114 645	-32,31%	114 645
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	1 219	0	1 219	441	-778	-63,86%	36,14%	1 361	-67,64%	1 361
YHTEENSÄ	220 910	0	220 910	209 179	-11 731	-5,31%	94,69%	281 447	-25,68%	281 447

## 4105 ESI- JA PERUSOPETUS

TOIMINTAKULUT	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-2 185 450	0	-2 185 450	-2 147 487	37 963	1,74%	98,26%	-2 204 570	-2,59%	-2 204 570
401 HENKILÖSIVUKULUT	-529 550	0	-529 550	-454 141	75 409	14,24%	85,76%	-482 803	-5,94%	-482 803
430 PALVELUJEN OSTOT	-2 049 861	0	-2 049 861	-1 960 486	89 375	4,36%	95,64%	-2 099 054	-6,6%	-2 099 054
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-117 503	0	-117 503	-91 754	25 749	21,91%	78,09%	-96 783	-5,2%	-96 783
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-499 708	0	-499 708	-402 106	97 602	19,53%	80,47%	-643 424	-37,51%	-643 424
YHTEENSÄ	-5 382 072	0	-5 382 072	-5 055 975	326 098	6,06%	93,94%	-5 526 634	-8,52%	-5 526 634
TOIMINTAKATE	-5 161 162	0	-5 161 162	-4 846 795	314 367	6,09%	93,91%	-5 245 187	-7,6%	-5 245 187



## 4115 Lukiokoulutus

Juuan lukio on paikkakunnalla ainoa toisen asteen oppilaitos. Se jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustyötä, tehtävänäään antaa laaja-alainen yleissivistys, johtaa ylioppilastutkintoon ja antaa valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin. Lukio antaa myös valmiuksia vastata yhteiskunnan ja ympäristön haasteisiin ja kasvaa aikuisuuteen sekä kannustaa elinikäiseen oppimiseen ja itsensä kehittämiseen. Lukiossa on nuorten opiskelijoiden lisäksi aikuislinja, jolla voi suorittaa lukion koko oppimäärän tai aineopiskeluna yksittäisiä opintojaksoja.

Lukion opetussuunnitelman perusteet eli LOPS 2021, on ollut käytössä kaikkien opiskelijoiden osalta siirtymävaiheen jälkeen. Vuoden aikana on järjestetty opetussuunnitelman toimeenpanoon, lukiolakiin, lukioasetukseen, rahoituslakiin ja ylioppilastutkintorakenteeseen liittyvää henkilöstökoulutusta. Digioppiympäristöjä ja sähköisten ylioppilaskoe- ja kurssikoekäytänteiden kehittämistyötä on jatkettu. Henkilöstö on koulutautunut tekoälyn käyttöönnottoon osana opetuksen toteuttamista. Lukiomarkkinointia on jatkettu tehostetusti 9. luokkalaisten ja lukiolaisten yhteistapahtumilla. Heinäveden, Outokummun ja Polvijärven lukioiden kanssa on edelleen lisätty yhteistä opintojaksotarjontaa. Lukioyhteistyö on laajentunut hanketyön kautta käsittämään yhteistyön myös Heinäveden lukion kanssa. Hanketoiminnalla on tarjottu lisätukea opiskelijoiden oppimiseen ja mahdollistettu lisähenkilöstön palkkaamista.

Lukion toimintatuotot olivat ennakoitua suuremmat saatujen hankerahoitusten vuoksi. Toimintamenoja jäi käyttämättä jonkin verran lukuvuoden alusta ja kesken tilikauden tehtyjen talouden tasapainottamistoimien vuoksi.

4115 LUKIOKOULUTUS										
TOIMINTATUOTOT										
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutostenj.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	0	0	0	10 690	10 690			52	20 464,83%	52
320 MAKSUTUOTOT	0	0	0	40	40			40	0,0%	40
330 TUET JA AVUSTUKSET	42 469	0	42 469	40 000	-2 469	-5,81%	94,19%	29 258	36,72%	29 258
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	45	0	45	4 931	4 886	10 856,84%	10 956,84%	991	397,59%	991
YHTEENSÄ	42 514	0	42 514	55 661	13 147	30,92%	130,92%	30 341	83,45%	30 341

4115 LUKIOKOULUTUS										
TOIMINTAKULUT										
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutostenj.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-439 200	0	-439 200	-417 356	21 844	4,97%	95,03%	-417 744	-0,09%	-417 744
401 HENKILÖSIVUKULUT	-104 580	0	-104 580	-84 875	19 705	18,84%	81,16%	-87 482	-2,98%	-87 482
430 PALVELUJEN OSTOT	-184 160	0	-184 160	-223 165	-39 005	-21,18%	121,18%	-211 101	5,71%	-211 101
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-32 950	0	-32 950	-21 658	11 292	34,27%	65,73%	-40 556	-46,6%	-40 556
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-87 420	0	-87 420	-75 126	12 294	14,06%	85,94%	-86 162	-12,81%	-86 162
YHTEENSÄ	-848 310	0	-848 310	-822 181	26 129	3,08%	96,92%	-843 046	-2,47%	-843 046
TOIMINTAKATE	-805 796	0	-805 796	-766 520	39 276	4,87%	95,13%	-812 705	-5,68%	-812 705

## 4175 Kansalaisopisto

Kansalaisopiston toiminta on osa vapaata sivistystyötä ja se on kunnille lakisääteistä. Vapaan sivistystyön koulutuksella edistetään yhteiskunnan eheyttä, tasa-arvoa ja aktiivista kansalaisuutta. Kaikille avoimen koulutuksen tavoitteena on elinikäisen oppimisen periaatteella edistää ihmisten monipuolista kehittymistä ja hyvinvointia. Kansalaisopiston kurssveja järjestetään myös kylillä. Tällä on haluttu tukea osaltaan kylien elinvoimaisuutta. Musiikissa yhteisöllisyyttä lisättiin viemällä kurssveja vanhuspalveluihin ja hoivakoteihin. Kansalaisopiston lukuvuoden 2023–2024 kurssit ja uusi opinto-opas suunniteltiin ja toteutettiin kevään ja kesän aikana. Kansalaisopiston osallistujamäärät ja toiminnan laajuus ovat säilyneet edellisen vuoden tasolla. Lukuvuoden teemana oli Ilo.

Onnistunut markkinointi ja opiskelijamäärien verrattain hyvä kasvu lisäsivät opiston tuottoja, jolloin pystyttiin myös toteuttamaan talousarvioraamia suurempi kurssitarjonta. Toimintamenojen osalta tapahtui määrärahojen ylitystä jonkin verran.

4175 KANSALAI SOPISTO										
TOIMINTATUOTOT										
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	2 211	0	2 211	2 639	428	19,34%	119,34%	2 113	24,86%	2 113
320 MAKSUTUOTOT	35 000	0	35 000	40 279	5 279	15,08%	115,08%	33 471	20,34%	33 471
330 TUET JA AVUSTUKSET	4 000	0	4 000	921	-3 079	-76,98%	23,01%	1 212	-24,02%	1 212
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	0	0	0	240	240			0		0
YHTEENSÄ	41 211	0	41 211	44 078	2 867	6,96%	106,96%	36 796	19,79%	36 796
4175 KANSALAI SOPISTO										
TOIMINTAKULUT										
	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-208 450	0	-208 450	-225 129	-16 679	-8,0%	108,0%	-224 630	0,22%	-224 630
401 HENKILÖSIVUKULUT	-45 140	0	-45 140	-52 646	-7 506	-16,63%	116,63%	-55 540	-5,21%	-55 540
430 PALVELUJEN OSTOT	-123 639	0	-123 639	-126 531	-2 892	-2,34%	102,34%	-140 315	-9,82%	-140 315
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-7 370	0	-7 370	-5 952	1 418	19,24%	80,76%	-3 120	90,78%	-3 120
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-49 685	0	-49 685	-42 280	7 405	14,9%	85,1%	-46 969	-9,98%	-46 969
YHTEENSÄ	-434 284	0	-434 284	-452 537	-18 253	-4,2%	104,2%	-470 574	-3,83%	-470 574
TOIMINTAKATE	-393 073	0	-393 073	-408 459	-15 386	-3,91%	103,91%	-433 778	-5,84%	-433 778

## 4200 Liikunta- ja nuorisopalvelut

Liikuntapalvelujen tehtävänä on luoda edellytyksiä kuntalaisten liikunnan harrastamiselle kehittämällä paikallista ja alueellista yhteistyötä sekä terveyttä edistävää liikuntaa, erityisesti seuratoiminnan ulkopuolelle jääville kuntalaisille. Monipuolisten sisä- ja ulkoliikuntapaikkojen ylläpidolla tuetaan kuntalaisten mahdollisuutta kokeilla ja harrastaa erilaisia liikuntamuotoja

Liikuntapalvelujen toiminta on ollut aktiivista henkilöstövaihdoksista huolimatta. Henkilöstöresurssit ovat mahdollistaneet kehittämis- ja kokeilutoimintaa. Erilaisia tapahtumia on järjestetty yhdessä järjestöjen kanssa. Liikuntapalveluissa on toteutettu perinteisesti yksilöllistä liikuntaneuvontaa sekä kesäaikainen lasten uimakoulu. Liikuntapalvelut ovat osaltaan huolehtineet myös erilaisten matalan kynnyksen liikkumismahdollisuuksien tarjonnasta, täydentäen muuta tarjolla olevaa toimintaa. Liikuntapalvelujen ja hyvinvointialueen yhteistyö on tiivistynyt.

Nuorisopalvelut huolehtivat lasten ja nuorten myönteisen kehityksen tukemisesta järjestämällä itsenäisesti ja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa harrastustoimintaa, ennalta ehkäisevää toimintaa ja vapaa-ajanviettomahdollisuuksia. Nuorten osallisuus on toiminnan keskiössä. Koulunuorisotyöllä tuetaan oppilaiden koulunkäyntiä ja hyvinvointia.

Nuorisopalvelujen toiminta on perustunut kuukausittain tehtyyn suunnitelmaan. Suunnitelmassa huomioidaan perinteisten nuorisotilailtojen lisäksi alakouluikäisten nuokkarit, erilaiset teemapäivät, nuorisovaltuuston toiminta, koululla tehtävän nuorisotyön integrointi ja mahdolliset retket ja leirit. Nuorisotiloilla käy keskimäärin 10–30 nuorta päivässä, perjantaisin jopa yli 30 nuorta.

Etsivässä nuorisotyössä kohderyhmän nuoret on tavoitettu suunnitellusti. Nuorisotyötä on tarjolla myös koululla. Syksyn 2024 aikana koululla tehtävää nuorisotyössä on kehitetty tavoittamaan entistä useampi oppilas ja paikkansa on löytänyt uutena toimintana mm. säännölliset lautapelivälitunnit.

Liikunta-nuorisopalvelut ovat olleet aktiivisena toimijana järjestämässä koulun kanssa yhteistyössä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen päiviä. Näitä ns. Hyte-päiviä on ollut suunnitellusti noin neljä kertaa vuoden aikana. Toiminta alkoi syksyllä 2024. Hyte-päivien teemoina ovat terveelliset elintavat ja teemapäiviä on pidetty ehkäisevän päihdetyön sekä unen/rentoutumisen teemoilla.

Liikuntapalvelujen toimintatuotot eivät täysin toteutuneet maksutuottojen osalta. Toimintakulujen toteuma jäi alle talousarviosuunnitelman mm. henkilöstökulujen osalta. Sijaisuuksia ei saatu heti niiden alkaessa täytettyä ja etsivän nuorisotyön resurssia vähennettiin kesken vuoden 40 prosentilla.

#### 4200 LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT TOIMINTATUOTOT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
306 MYYNTITUOTOT	0	0	0	710	710			230	208,7%	230
320 MAKSUTUOTOT	27 100	0	27 100	18 766	-8 334	-30,75%	69,25%	30 213	-37,89%	30 213
330 TUET JA AVUSTUKSET	30 000	0	30 000	32 364	2 364	7,88%	107,88%	34 561	-6,36%	34 561
350 MUUT TOIMINTATUOTOT	1 030	0	1 030	1 642	612	59,41%	159,41%	1 679	-2,2%	1 679
YHTEENSÄ	58 130	0	58 130	53 482	-4 648	-8,0%	92,0%	66 683	-19,8%	66 683

#### 4200 LIIKUNTA- JA NUORISOPALVELUT TOIMINTAKULUT

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten j.	Toteutuma 1-12 / 2024	Poikkeama	Poikk-%	Tot-%	Ed. vuosi vast. ajank.	Muutos-%	Edellinen vuosi
400 PALKAT JA PALKKIOT	-152 430	0	-152 430	-133 461	18 969	12,44%	87,56%	-161 976	-17,6%	-161 976
401 HENKILÖSIVUKULUT	-38 350	0	-38 350	-33 605	4 745	12,37%	87,63%	-40 964	-17,96%	-40 964
430 PALVELUJEN OSTOT	-143 240	0	-143 240	-137 632	5 608	3,92%	96,08%	-140 472	-2,02%	-140 472
450 AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-17 820	0	-17 820	-6 616	11 204	62,87%	37,13%	-9 792	-32,43%	-9 792
482 MUUT TOIMINTAKULUT	-365 920	0	-365 920	-377 455	-11 535	-3,15%	103,15%	-406 414	-7,13%	-406 414
YHTEENSÄ	-717 760	0	-717 760	-688 769	28 991	4,04%	95,96%	-759 618	-9,33%	-759 618

TOIMINTAKATE	-659 630	0	-659 630	-635 287	24 343	3,69%	96,31%	-692 935	-8,32%	-692 935
--------------	----------	---	----------	----------	--------	-------	--------	----------	--------	----------

## OPPILAS- JA OPISKELIJAENNUSTE

Perusopetuksen oppilasmäärä laskee suunnittelukaudella lukuvuodesta 2024-2025 lukuvuoden 2027-2028 loppuun 46 oppilaalla. Vastaavasti lukion opiskelijamäärä laskee samalla ajanjaksolla 5 opiskelijalla.

	2021-2022	2022-2023	2023-2024	2024-2025	2025-2026	2026-2027	2027-2028
Esiopetus	29	25	19	21	19	20	14
1-6 yhteensä	157	157	146	136	134	131	131
7-9 yhteensä	128	121	116	99	87	71	65
<b>Perusopetus yht</b>	<b>314</b>	<b>303</b>	<b>281</b>	<b>256</b>	<b>240</b>	<b>222</b>	<b>210</b>
Lukio	55	55	61	45	46	45	39
<b>yht.</b>	<b>369</b>	<b>358</b>	<b>342</b>	<b>301</b>	<b>286</b>	<b>267</b>	<b>249</b>

<b>Hyvinvoinnin palvelualueen tunnuslukuja v. 2024</b>				
<b>Tunnusluvut</b>	<b>TP 2021</b>	<b>TP 2022</b>	<b>TP 2023</b>	<b>TP 2024</b>
<b>Varhaiskasvatus</b>				
varhaiskasvatuksessa lapsia	97	92	84	<b>87</b>
varhaiskasvatuksessa lapsia % 0-6 vuotiaista	76	63	61	<b>69</b>
varhaiskasvatuksen toteutuneet hoitopäivät				<b>14364</b>
varhaiskasvatuksen täyttöprosentti				<b>88</b>
<b>Esi- ja perusopetus</b>				
esi- ja perusopetuksen oppilasmäärä (ka kevät ja syksy)	312	308	290	<b>269</b>
kuljetusoppilaita, esi- ja perusopetus (20.9.)	165	158	152	<b>133</b>
kuljetusoppilaita % kaikista oppilaista	51	52	52,4	<b>49,4</b>
erityisen tuen oppilaita % kaikista oppilaista (20.9)	8	9,2	11,4	<b>11,9</b>
koululaisten ip-toimintaan osallistuneet (ka kevät ja syksy)	28	25,5	25	<b>23</b>
<b>Lukio</b>				
lukio-opiskelijoita (ka 20.1. ja 20.9.)	55	55	58	<b>53</b>
ylioppilaita kevät/syksy	18/3	9/10	6/7	<b>18/1</b>
<b>Kirjasto ja kulttuuri</b>				
kirjasto lainat kpl / asukas	10,5	11	11	<b>11,3</b>
kirjasto aukiolotunteja / viikko	46,5	46,5	46,5	<b>46,5</b>
kirjasto fyysisiä käyntejä / vuosi	24824	23856	27015	<b>28001</b>
kirjasto www-käyntejä/vuosi	30586	28957	30277	<b>31306</b>
kulttuuritapahtumia / vuosi	82	59	65	<b>76</b>
<b>Kansalaisopisto</b>				
kansalaisop opetustunteja / vuosi	3830	3304	3409	<b>3654</b>
kansalaisopiston opiskelijoita / vuosi	1159	1273	1344	<b>1457</b>
<b>Liikunta</b>				
kuntosalin oven avaukset / vuosi	10589	13579	14881	<b>16374</b>
<b>Nuoriso</b>				
nuorisotilan toimintatunnit / vuosi	-	-	522	<b>563</b>
nuorisotilan kävijämäärä / vuosi	-	-	2883	<b>1909</b>
<b>Kesätyöntekijät</b>				
kunnan palkkaamat nuoret kesätyöntekijät ja jaetut kesätyösetelit	37	35	32	<b>30</b>
<b>Talouden tunnuslukuja</b>				
esi- ja perusopetus € / oppilas	15269	17370	17737	<b>18017</b>
esi- ja perusopetus, koulukuljetus € / kuljetusoppilas	3705	4206	4146	<b>4393</b>
lukio-opetus € /opiskelija	12236	13595	14581	<b>14462</b>
varhaiskasvatuksen kustannus € / kuntalainen	300	318	390	<b>338</b>
lasten kotihoidon tuki € / kuntalainen	21	26	18	<b>19</b>
hyvinvointipalvelujen nettomenot € / kuntalainen	1906	1956	2100	<b>2060</b>
kunnan asukasluku 31.12.	4444	4352	4258	<b>4157</b>